

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobkyně: **nezl. B. P.**, zastoupená Mgr. Jiřím Švejnohou, advokátem se sídlem Korunní 2569/108a, Praha 10, proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**, se sídlem Mariánské náměstí 2, Praha 1, zastoupený Prof. Dr.h.c. JUDr. Janem Křížem, CSc., advokátem se sídlem Dlouhá 13, Praha 1, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 19. 4. 2013, č. j. 11 A 334/2011 – 48,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 19. 4. 2013, č. j. 11 A 334/2011 – 48, zamítl žalobu, kterou se žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) domáhala zrušení rozhodnutí Magistrátu hlavního města Prahy (dále jen „magistrát“) ze dne 12. 8. 2011, č. j. S-MHMP 468364/2011, kterým bylo zamítnuto odvolání a potvrzeno rozhodnutí ředitelky Mateřské školy Montessori v Praze 12, Urbánkova 2, vydané podle ust. § 165 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „školský zákon“), o nepřijetí stěžovatelky do mateřské školy. V odůvodnění rozsudku se městský soud nejprve vyjádřil ke stěžovatelčině argumentaci týkající se ústavněprávní problematiky povinného očkování v souvislosti s právem účasti ve školních a předškolních zařízeních a právní úpravou ochrany veřejného zdraví. Vycházel přitom z právní úpravy účinné v rozhodné době a ze skutečnosti, že Parlament České republiky vyslovil souhlas a schválil Úmluvu na ochranu lidských práv a důstojnosti lidské bytosti v souvislosti s aplikací biologie a medicíny (dále jen „Úmluva“), která pro Českou republiku vstoupila v platnost dne 1. 10. 2001. Ukládá-li ust. § 46 odst. 1 zákona č. 258/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně veřejného zdraví“), fyzické osobě povinnost podrobit se, v prováděcím právním předpisu upravených případech a termínech, stanovenému druhu pravidelného očkování a v odst. 2 citovaného ustanovení odpovědnost zákonného zástupce za splnění povinnosti podle odst. 1 citovaného ustanovení osoby, která nedovršila patnáctý rok věku, činí tak z důvodu

ochrany veřejného zdraví. Úmluva v čl. 26 bodu 1 připouští uplatnění omezení na výkon práv a ochranných ustanovení v ní obsažených, která jsou stanovena zákonem a která jsou, mimo jiné, v zájmu ochrany veřejného zdraví nebo ochrany práv a svobod jiných. Povinnost podrobit se ve stanovených případech pravidelnému očkování je stanovena zákonem, přičemž na základě jeho zmocnění dle ust. § 108 odst. 1 zákona o ochraně veřejného zdraví vydalo ministerstvo zdravotnictví prováděcí předpis – vyhlášku č. 537/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „vyhláška o očkování“). Za této situace pak nelze dojít k závěru, že Úmluva stanoví něco jiného než zákon, protože Úmluva úpravu obsaženou v zákoně nevylučuje, ale naopak ji připouští. Postupoval-li magistrát ve věci stěžovatelky podle zákona o ochraně veřejného zdraví, nebylo možné jeho postupu vytýkat nezákonnost. Městskému soudu proto nebylo zřejmé, jakým způsobem stěžovatelka dospěla k závěru, že nebyla platně stanovena pravidelná očkování, kterým by se před přijetím do předškolního zařízení měla podrobit. Platná právní úprava stanovila uvedenou povinnost, a bylo tedy na adresátovi právní normy, aby ji respektoval. Rozhodnutí magistrátu z tohoto důvodu není v rozporu s čl. 5 a 6 Úmluvy, s čl. 10 Ústavy České republiky, ani s čl. 15 odst. 1 a čl. 16 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. K zásahu do práva na svobodu myšlení, svědomí a náboženského vyznání stěžovatelky či jejích zákonných zástupců tudíž nedošlo. V daném případě se jednalo pouze o omezení výkonu tohoto práva, a to v souladu s čl. 16 odst. 4 Listiny základních práv a svobod, tedy v zákonném rozsahu, který sleduje vyšší cíle, kterou je ochrana veřejného zdraví, a je proto v souladu s čl. 31 věta první Listiny základních práv a svobod, podle něhož má každý právo na ochranu zdraví. Podle názoru městského soudu stěžovatelkou namítané nevypořádání se s argumenty uvedenými v odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně, ani skutečnost, že v tomto rozhodnutí chybí odůvodnění, nezákonnost napadeného správního rozhodnutí nezpůsobila, když z jeho odůvodnění bylo zcela srozumitelně zřejmé, jaké konkrétní skutečnosti byly důvodem jejího nepřijetí. V odvolacím řízení, které tvoří s řízením, vedeným před ředitelkou mateřské školy, jeden celek. Naopak postupoval tak, aby napravil pochybení, které lze najít v odůvodnění rozhodnutí ředitelky mateřské školy, zejména pokud jde o řádné odůvodnění rozhodujících skutkových a právních okolností, které vedly k vydání rozhodnutí o nepřijetí. Městský soud neshledal důvodnou ani námitku, v níž stěžovatelka poukázala na to, že nemůže ohrožovat ostatní děti v kolektivu, pokud jsou očkovány. Z judikatury Nejvyššího správního soudu je totiž patrné, že český právní řád jednoznačně upřednostňuje ochranu zájmů vyšších, než uvádí stěžovatelka, a to právě s cílem zamezení šíření infekčních onemocnění v nejmladší populaci a snížení míry pravděpodobnosti ohrožení veřejného zdraví. Městský soud přitom dospěl k logickému závěru, že stěžovatelkou masivně uváděná argumentace nízkým výskytem onemocnění, proti nimž očkování směřuje, je důsledkem právě celoplošně zavedenému povinnému očkování. Závěrem pak městský soud k žalobní námitce týkající se případné kontraindikace očkování a absence jejího důkladného zjišťování, konstatoval, že je zcela na zákonných zástupcích stěžovatelky, aby v rámci jednání o splnění zákonné povinnosti podrobit se povinnému očkování řešili tuto otázku s příslušným zdravotním pracovníkem, přičemž tyto skutečnosti nebyly, a ani být nemohly, předmětem správního řízení. Městský soud tedy neshledal žádné důvody pro zrušení napadeného rozhodnutí, neboť nezjistil, že by bylo vydáno v rozporu se zákonem.

Proti tomuto rozsudku podala stěžovatelka v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodu uvedeného v ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., neboť městský soud nesprávně posoudil právní otázku týkající se nezákonnosti vyhlášky ministerstva zdravotnictví č. 537/2006 Sb., o očkování proti infekčním nemocem. Zároveň poukázala, stejně jako v žalobě, na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 7. 2010, č. j. 3 Ads 42/2010 – 92. Právě na základě citovaného rozsudku stěžovatelka shledala vyhlášku o očkování, v rozporu s ústavním pořádkem. Spolu s tímto pak namítala, že není platně právním předpisem stanoven rozsah pravidelných očkování, kterému by se ve smyslu ust. § 50 zákona o ochraně veřejného zdraví mělo podrobit dítě přijímané do jeslí nebo předškolního zařízení. Městský soud podle stěžovatelky dále při svém rozhodování

pokračování

vycházel z nepodložených úvah, čím je způsoben současný nízký výskyt předmětných onemocnění v populaci. Proto je napadený rozsudek nepřezkoumatelný ve smyslu ust. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., přičemž tato vada měla zcela jistě za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, když určení, zda v daném případě existuje potřeba ochrany veřejného zdraví, bylo rozhodující pro opodstatněnost zásahu do práv jedince chráněných Úmluvou. Stěžovatelka také vyjádřila nesouhlas se závěrem městského soudu, že porušení zásady dvojinstančnosti správního řízení bylo zhojeno rozhodnutím odvolacího orgánu. Poukázala dále na to, že se její zákonní zástupci právě odepřením očkování snaží předejít konkrétním zdravotním potížím. Stěžovatelka opětovně zdůraznila, že zmocňující ust. § 108 odst. 1 zákona o ochraně veřejného zdraví a na jeho základě vydaná vyhláška o očkování proti infekčním nemocem je v rozporu s principem zákazu subdelegace k tvorbě práva, a tedy v rozporu s ústavním pořádkem České republiky. Ústavně konformní způsob úpravy pravidelného očkování by měl být založen na principu dobrovolnosti. Podle stěžovatelky se nepodrobení uvedenému očkování nelze považovat za takové ohrožení veřejného zdraví, aby bylo adekvátní aplikovat omezení práva každého jedince na svobodný a informovaný souhlas s lékařským zákrokem nebo na svobodnou volbu vzdělání. Stěžovatelka si je vědoma usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2012, č. j. 8 As 6/2011 – 120, který porušení zákazu subdelegace k tvorbě práva neshledal, avšak se s citovaným usnesením neztotožňuje. Napadeným rozhodnutím došlo k porušení stěžovatelčina práva na vzdělání podle čl. 33 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, neboť jí bylo znemožněno předškolní vzdělávání ve zvoleném směru, a to na základě nepodrobení se očkování, jehož rozsah je stanoven protiústavní vyhláškou. Především pak bylo zasaženo do jejího základního práva zakotveného v čl. 5 odst. 1 a 2 Úmluvy, neboť v rozporu s pravidlem, že každý zákrok v oblasti péče o zdraví je možno provést pouze za podmínky, že k němu dotčená osoba poskytla svobodný a informovaný souhlas, a že musí být předem řádně informována o účelu prováděného zákroku, jakož i o jeho důsledcích a rizicích, bylo její další vzdělávání podmíněno podrobením se lékařskému zákroku. Nepřijetí dítěte do státního předškolního zařízení měla být forma nátlaku při rozhodování o očkování dopadající na rodiče, kteří musí s ohledem na svou finanční situaci dítě umístit do státního předškolního zařízení a nikoliv do soukromého. Stěžovatelka se proto domáhala ochrany svého práva navštěvovat předškolní zařízení jako každé jiné dítě a současně práva svobodného souhlasu s lékařským zákrokem. Ze všech shora uvedených důvodů proto navrhla, aby Nejvyšší správní soud v napadený rozsudek městského soudu zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Magistrát se ve vyjádření ke kasační stížnosti zcela ztotožnil se závěry městského soudu uvedenými v odůvodnění napadeného rozsudku a kasační stížnost považuje za nedůvodnou. Svě stanovisko opírá o usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2012, č. j. 8 As 6/2011 – 120, kdy porušení principu subdelegace nebylo shledáno. Námitku nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku považuje za neopodstatněnou, neboť městský soud jasně vyložil, jakými úvahami se při hodnocení řídil, o které důkazy opřel svá skutková zjištění a jak věc posoudil. Jestliže její zákonní zástupci stěžovatelky vědomě a záměrně nepřistoupili na zákonné podmínky pro přijetí k předškolnímu vzdělávání stanovené v zákoně o ochraně veřejného zdraví, musí právo stěžovatelky na vzdělání ustoupit právu ostatních na ochranu zdraví. S odvoláním na uvedené skutečnosti magistrát navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s ust. § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti, a přitom neshledal vady uvedené v odstavci 4, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval stížní námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku, která podle stěžovatele spočívá v tom, že z jeho odůvodnění nevyplývá, na základě

jakých podkladů, listinných či jiných důkazů, městský soud dospěl k závěrům při hodnocení míry ohrožení veřejného zdraví. I když sice úvaha městského soudu týkající se této otázky neobsahuje odkaz na konkrétní důkazy, vyslovený závěr městského soudu je v souladu s nálezem Ústavního soudu ze dne 3. 2. 2011, sp. zn. III. ÚS 449/06, který s odvoláním na stanovisko Výboru pro lidská práva a biomedicínu Rady vlády České republiky pro lidská práva uvedl, že „očkovaní je jedním z nejefektivnějších postupů zdravotní prevence vůbec, když se obecně považuje, spolu s využíváním antibiotik, za příčinu mimořádného poklesu nemocnosti a úmrtnosti na infekční onemocnění a za největší přínos a základ moderní medicíny. Nezbytnou součástí preventivního působení očkování je totiž jeho široké nasazení a dosažení vysokého stupně proočkovanosti, kterým je proočkovanost cca 90%.“ Nejvyšší správní soud nepopírá, že nižší výskyt předmětných onemocnění může být ovlivněn i jinými faktory než očkovaním, ale stěžovatelka nepředložila žádné důkazy, které by zpochybnilly závěr městského soudu, že systematické pravidelné očkování populace podstatně přispívá k vytvoření a udržení kolektivní imunity a snížení výskytu předmětných onemocnění. Nejvyšší správní soud na základě výše uvedeného rozsudek městského soudu jako nepřezkoumatelný neshledal.

Podle obsahu správního spisu zákonná zástupkyně stěžovatelky podala žádost o přijetí stěžovatelky do Mateřské školy Montessori v Praze 12, Urbánkova 2. V evidenčním listu pro dítě v mateřské škole je vyjádření lékaře, že dítě nebylo na žádost rodičů očkováno. Toto vyjádření potvrdila MUDr. I. B., praktická lékařka pro děti a dorost. Rozhodnutím ze dne 7. 4. 2011, č. j. 46/2011, ředitelka Mateřské školy Montessori v Praze 12 rozhodla o nepřijetí stěžovatelky do mateřské školy s odůvodněním, že „podaná přihláška k zápisu dítěte nevyhovuje podmínkám přijetí s ohledem na překročený počet přihlášených dětí, než povoluje kapacita tohoto předškolního zařízení“. Proti tomuto rozhodnutí podala zákonná zástupkyně stěžovatelky odvolání, v němž uvedla, že písemné rozhodnutí neobsahuje řádné odůvodnění nepřijetí a není zřejmé, v čem přesně podaná přihláška nevyhovuje podmínkám přijetí. Podané odvolání magistrát zamítl a napadené rozhodnutí potvrdil s odůvodněním, že v souladu s ust. § 34 odst. 5 školského zákona je při přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání třeba dodržet podmínky stanovené zákonem o ochraně veřejného zdraví.

Dle ust. § 50 zákona o ochraně veřejného zdraví mohou zařízení poskytující péči o dítě do 3 let věku v denním režimu nebo předškolní zařízení přijmout pouze dítě, které se podrobilo stanoveným pravidelným očkováním, má doklad, že je proti nákaze imunní nebo se nemůže očkování podrobit pro trvalou kontraindikaci.

Citované ustanovení zákona vymezuje splnění očkovací povinnosti jako objektivní podmínku pro přijetí dítěte do jeslí nebo předškolního zařízení. Pro rozhodnutí o přijetí dítěte je tak významné pouze to, zda byla podmínka povinného očkování splněna či nikoli, a zda tedy bylo učiněno toto opatření nezbytné k ochraně veřejného zdraví směřované k prevenci šíření infekčních onemocnění u dětí v předškolních zařízeních.

Pokud jde o stížní námitku, že povinnost podrobit se očkování nelze stanovit vyhláškou, z pohledu ústavního principu neobstojí, touto problematikou se již zabýval rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 3. 4. 2012, č. j. 8 As 6/2011 – 120, v němž vyslovil, že „rámcová úprava povinnosti fyzických osob podrobit se očkování stanovená v § 46 zákona o ochraně veřejného zdraví, a její upřesnění ve vyhlášce č. 537/2006 Sb. odpovídají ústavně právním požadavkům, podle nichž povinnosti mohou být ukládány toliko na základě zákona a v jeho mezích (čl. 4 odst. 1 Listiny základních práv a svobod) a meze základních práv a svobod mohou být upraveny pouze zákonem (čl. 4 odst. 2 Listiny).“ Závěr rozšířeného senátu vychází z toho, že zákon o ochraně veřejného zdraví stanoví vybraným skupinám fyzických osob sice rámcově, ale dostatečně jasně a určitě povinnost nechat se očkovat, a to v rámci pravidelného nebo zvláštního očkování, a s tím související povinnost podstoupit před tím vyšetření stavu imunity. Vyhláška o očkování pak zejména upřesňuje, u jakých infekčních

pokračování

nemocí a v jakých termínech povinnost podrobit se pravidelnému nebo zvláštnímu očkování nastává, a stanoví také další podrobnosti. Rozšířený senát se tímto zcela odklonil od závěru vyjádřeného v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 7. 2010, č. j. 3 Ads 42/2010 – 92. Proto odkaz stěžovatelky na tento rozsudek nemůže obstát.

Opírala-li stěžovatelka svou argumentaci o znění čl. 26 odst. 1 Úmluvy rozšířený senát v citovaném usnesení uvedl, že neshledal, že by tato Úmluva bránila tomu, aby podrobnosti týkající se očkovací povinnosti byly upraveny právním předpisem nižší právní síly, stane-li se tak na základě zákona a v jeho mezích. Čl. 26 odst. 1 Úmluvy je analogický druhým odstavcům čl. 8 až čl. 11 Úmluvy, které upravují podmínky možného omezení práv a svobod zaručených v prvních odstavcích těchto ustanovení. Jednou z těchto podmínek je, aby omezení byla „stanovena zákonem“, případně „v souladu se zákonem“. Jedná se ovšem o český překlad originálu anglického termínu „prescribed by law“, resp. francouzského „prévues par la loi“, které nemají podle judikatury Evropského soudu pro lidská práva tak úzký význam, že by se muselo vždy jednat výhradně o zákon. Postačí, pokud jsou tato omezení příslušných základních práv stanovena právem v materiálním smyslu, včetně např. konstantní judikatury, které má určitou kvalitu. Musí se jednat o právní pravidlo přístupné a přitom dostatečně jasné a předvídatelné, aby poskytovalo ochranu před svévolnými zásahy do zaručeného práva.

Nejvyšší správní soud proto neshledal důvodnou stěžovatelčinu námitku, že městský soud nesprávně posoudil otázku týkající se nezákonnosti vyhlášky o očkování. Městský soud vycházel z čl. 26 bod 1 Úmluvy, který připouští omezení výkonu práv upravených v čl. 5 a čl. 6. Uvedl, že v daném případě zákon určuje primární povinnost podrobit se stanovenému druhu pravidelného očkování a prováděcí vyhláška pak upravuje další podrobnosti, mimo jiné druhy pravidelného očkování a podmínky jeho provedení. Městský soud přitom vycházel z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne ze dne 28. 2. 2006, č. j. 5 As 17/2006 - 66. Tento rozsudek byl sice zrušen nálezem Ústavního soudu ze dne 3. 2. 2011, sp. zn. III. ÚS 449/06, nicméně nosný důvod pro zrušení předmětného rozsudku byl jiný. Proto odůvodnění městského soudu co do ústavnosti výše citované vyhlášky bylo v souladu se závěry vyslovenými v citovaném usnesení rozšířeného senátu.

Stěžovatelka dále namítala, že pro ospravedlnění zásahu do práv jedince chráněných Úmluvou podle čl. 26 odst. 1 je rozhodující posouzení, zda existuje potřeba ochrany veřejného zdraví. V souladu se závěry rozšířeného senátu v usnesení ze dne 3. 4. 2012, č. j. 8 As 6/2011 – 120, je třeba podrobit posouzení tvrzeného zásahu testu proporcionality, jak je uplatňován Evropským soudem pro lidská práva. Obdobné požadavky vyslovil také Ústavní soud v nálezu ze dne 3. 2. 2011, sp. zn. III. ÚS 449/06. Tento test se skládá ze tří kroků: omezení práva musí (1) být stanoveno zákonem, (2) sledovat legitimní cíl a (3) být přiměřené sledovanému cíli, resp. nezbytné k jeho dosažení.

Ke splnění první podmínky se Nejvyšší správní soud vyjádřil již v usnesení rozšířeného senátu ze dne 3. 4. 2012, č. j. 8 As 6/2011 – 120. Legitimním cílem, který právní úprava povinného očkování ve stanovených případech sleduje, je ochrana veřejného zdraví. Legitimitu tohoto cíle potvrdil i Ústavní soud v nálezu ze dne 3. 2. 2011, sp. zn. III. ÚS 449/06, v němž uvedl, že povinné očkování je „... opatření v demokratické společnosti nezbytné pro ochranu veřejné bezpečnosti, zdraví a práv a svobod druhých“. (...) Rozhodnutí zákonodárce o tom, že určitý druh očkování bude povinný, je rozhodnutím, které realizuje možnost stanovenou explicitně v čl. 26 Úmluvy o lidských právech a biomedicíně. Jde o rozhodnutí, které je v prvé řadě otázkou politickou a expertní, a proto je tu i velmi omezená možnost ingerence Ústavního soudu. Takové rozhodnutí zákonodárce požívá ve vztahu k citované Úmluvě poměrně velký prostor pro politické uvážení, v jehož rámci nelze rozhodnutí zákonodárce (resp. prováděcího předpisu exekutivy) o stanovení povinnosti podrobit se určitému druhu očkování přezkoumávat.“ Obdobně ani rozhodnutí

Nejvyššího správního soudu nemůže nahradit závěr zákonodárce nebo exekutivy o tom, že určité infekční nemoci vyžadují povinné očkování. Účinnou ochranu základních práv, která jsou v konfliktu s veřejným zájmem na ochraně zdraví, lze podle Ústavního soudu zajistit v případě očkování podstatně šetrněji. Spíše než zpochybněním ústavnosti určitého druhu očkování jako takového, pečlivým zvážením okolností individuálního případu. Ostatně stěžovatelka ani nenamítala, že by ochrana veřejného zdraví nepředstavovala legitimní cíl. Zpochybnila pouze to, zda je předmětné očkování potřebné k dosažení tohoto cíle, kdy je za daných skutečností zřejmé, že nepodrobení se uvedenému očkování nelze považovat za takové ohrožení veřejného zdraví, aby bylo adekvátní aplikovat omezení práva každého jedince na svobodný a informovaný souhlas s lékařským zákrokem. Její námitka tak směřovala k třetímu kroku testu proporcionality, kterým je posouzení přiměřenosti daných opatření. Pro jeho posouzení je nezbytné, aby jednotlivec tvrdil výjimečné okolnosti, které by měly převážit nad ochranou veřejného zdraví (srov. nálezn Ústavního soudu ze dne 3. 2. 2011, sp. zn. III. ÚS 449/06, podle něhož zde musí existovat „*okolnosti, které zásadním způsobem volají pro zachování autonomie dané osoby*“). Stěžovatelka však v kasační stížnosti takové okolnosti neuvedla a pouze namítala, že některé druhy očkování jsou zdravotně rizikové a nikoliv zdraví ochraňující. Důvody, pro které zákonní zástupci stěžovatelky odmítli udělit souhlas s očkováním „*vycházel ze statistik a z informací výrobců vakcín a byly v souladu s odbornými názory českých i evropských kapacit*.“ Z těchto důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že stěžovatelka neprokázala, že by stanovení povinnosti podrobit se povinnému očkování bylo v jejím případě nepřiměřeným zásahem do jejích základních práv. Správní orgán proto nepochybil, pokud rozhodl o jejím nepřijetí do mateřské školy z důvodu chybějícího povinného očkování.

Námitku stěžovatelky, že napadeným rozsudkem došlo k porušení jejího práva na vzdělání podle čl. 33 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, jelikož jí bylo znemožněno předškolní vzdělávání ve zvoleném směru považuje Nejvyšší správní soud, s ohledem na výše uvedené, za nedůvodnou. Výkon práva na vzdělání za dané situace musí ustoupit, neboť ohrožuje právo na ochranu zdraví jiných. Zásah do stěžovatelčina práva je důsledkem nerespektování podmínek stanovených právními předpisy pro přijetí dítěte do mateřské školy, mezi které patří podrobení se pravidelnému očkování. Při střetu práva stěžovatelky na vzdělání s právem ostatních na ochranu zdraví (čl. 31 Listiny základních práv a svobod) proto musí právo jedince ustoupit vyššímu zájmu na ochranu veřejného zdraví.

Závěrem se Nejvyšší správní soud zabýval stížní námitkou směřující k porušení zásady dvojinstančnosti. Tato zásada znamená, že „*řízení probíhá ve dvou stupních (instancích), tzn. že řízení a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně podléhá kontrole odvolacího orgánu, nikoliv, že každý závěr musí být vždy vysloven jednou instancí a vždy prověřen a akceptován instancí vyšší. Dvojinstančnost totiž zajišťuje nejen dvojí posouzení věci, ale je také cestou k nápravě a odstranění vad, které se vyskytly v řízení před prvním stupněm*“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2010, č. j. 1 Afs 58/2009 - 541). Důvody vydání negativního rozhodnutí správními orgány obou stupňů pro nepřijetí stěžovatelky do předškolního zařízení se sice poněkud liší, ale obě se materiálně týkají stejného důvodu nepřijetí, který se opírá o ust. § 34 odst. 5 školského zákona, podle kterého při přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání je třeba dodržet podmínky stanovené zvláštním právním předpisem, k nimž patří povinné očkování. Magistrát v odvolacím řízení pouze napravil pochybení prvostupňového rozhodnutí, pokud jde o řádné odůvodnění rozhodných skutkových a právních okolností, které vedly k vydání rozhodnutí o nepřijetí. Nejvyšší správní soud proto neshledal ani tuto stížní námitku důvodnou.

S ohledem na výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost je nedůvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.). Ve věci rozhodl v souladu

pokračování

s ust. § 109 odst. 2 s. ř. s., podle něhož rozhoduje o kasační stížnosti zpravidla bez jednání, když neshledal důvody pro jeho nařízení.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 1 věta první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, jenž ve věci úspěch neměl. Stěžovatelka ve věci úspěch neměla, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Magistrát sice měl ve věci úspěch, ale žádné náklady mu nevznikly. Takovými náklady nejsou náklady vynaložené v souvislosti se zastoupením advokátem, jak vyplývá z konstantní judikatury (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 8. 2013, č. j. 1 Afs 11/2013 - 84).

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. ledna 2014

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu